

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LEDEN 2012

1. 1. ve 20.00 SEČ
15. 1. v 19.00 SEČ
30. 1. v 18.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vynesený k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – v 1. třetině měsíce ráno krátce před východem Slunce (-0,3 mag)

Venuše – nejjasnější objekt na večerní obloze nad JZ (-3,9 mag)

Mars – v druhé polovině noci v souhv. Panny (-0,1 mag)

Jupiter – v první polovině noci v souhv. Ryb (-2,3 mag)

Saturn – na ranní obloze v souhv. Panny (1,2 mag)

Uran – v první polovině noci v souhv. Ryb (5,9 mag)

Neptun – večer nízko nad západem (8,0 mag)

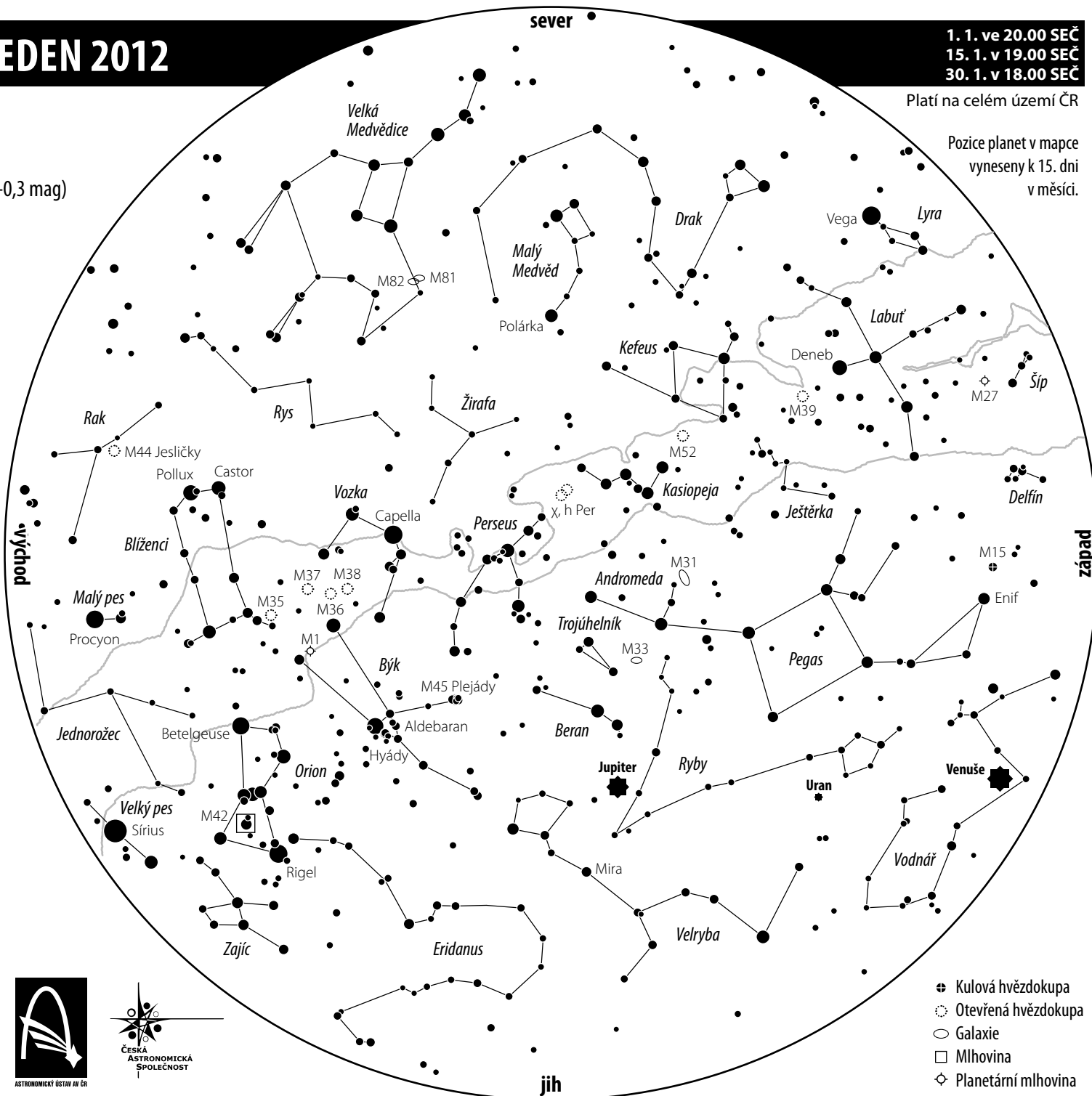
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc v první čtvrti (6.15 UT)
2. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 579 km)
3. Měsíc nedaleko Jupiteru (9°)
4. Maximum meteorického roje Quadrantid, kolem 7 UT, frekvence 60–120 meteorů za hodinu, radiant leží v severní části souhvězdí Pastýře
5. Země v perihelu (nejblíže Slunci – 147,1 mil. km)
5. Měsíc nedaleko Plejád (5°) – na večerní obloze
9. Měsíc v úplňku (7.31 UT)
14. Měsíc nedaleko Marsu (9°) – na ranní obloze
16. Měsíc v poslední čtvrti (9.08 UT)
16. Měsíc nedaleko hvězdy Spica a Saturnu – na ranní obloze
19. Srpek Měsíce blízko hvězdy Antares (4°) – na ranní obloze
23. Měsíc v novu (7.40 UT)
26. Srpek Měsíce nedaleko Venuše (5°) – na večerní obloze
30. Měsíc nedaleko Jupiteru (4°) – na večerní obloze
30. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 323 km)
31. Měsíc v první čtvrti (4.10 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☉ Otevřená hvězdokupa
- ☉ Galaxie
- ☐ Mlhovina
- ◊ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LEDEN 2012

Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbrný pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr (ideálně 10×50 nebo 12×50) – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů. V zimě při vyjasnění klesají teploty hluboko pod bod mrazu, tudíž nezapomínejte na dobré oblečení.

Vhodné objekty pro pozorování triedrem či malým dalekohledem:

Kometa C/2009 P1 Garradd – v lednu 2012 je v ideální pozici k pozorování a to na ranní obloze v souhvězdí Herkula, dosahuje jasnosti okolo 6 mag a je tudíž dobře viditelná triedrem, na mapce převzaté ze Sky & Telescope je vyznačena dráha a pozice komety až do začátku února

Quadrantidy – trochu opomíjený meteorický roj související pravděpodobně s planetkou 2003 EH1, radiant roje leží v souhvězdí Pastýře, ovšem roj je pojmenován podle souhvězdí Zední Kvadrant, které se na dnešních mapách hvězdné oblohy již nenalézá – ideální podmínky k pozorování nastanou 4. 1. 2012 nad ránem (po západu Měsíce)

M31 Galaxie v Andromedě – nejvzdálenější objekt viditelný na tmavé obloze pouhým okem (asi 2,9 mil. l.y.), v triedru lze spatřit její průvodce M32 a M110, větším dalekohledem i spirální strukturu ramen s tmavými a světlými pásy.

M33 – spirální galaxie v Trojúhelníku, na velmi tmavé obloze viditelná pouhým okem, v triedru velký mlhavý obláček, větší dalekohled (>15 cm) ukáže náznaky spirálních ramen.

χ a η Per – dvojitá otevřená hvězdokupa v Perseovi, nádherný objekt pro triedr, který ukáže v zorném poli stovky hvězd, vzdálenost 7 300 l.y.

M1 – Krabí mlhovina, zbytek po výbuchu supernovy v roce 1054, v triedru malá mlhavá skvrnka, strukturu ukáže až velký dalekohled (>30 cm)

M45 Plejády – asi nejznámější otevřená hvězdokupa, pouhým okem lze napočítat obvykle 7–9 hvězd, vzdálenost 380 l.y.

M42 Mlhovina v Orionu – emisní mlhovina v Orionově meči, viditelná i pouhým okem, již triedr ukáže struktury a okolní mlhoviny, ale čím větší dalekohled, tím úžasnější pohled, v temném zálivu leží vícenásobná hvězda Trapez

M35 – jasná a bohatá otevřená hvězdokupa v Blížencích, obsahuje menší a kompaktnější kupu NGC 2158, vhodná i pro větší dalekohled a větší zvětšení

M36, 37, 38 – pěkné, jasné a na hvězdy bohaté otevřené hvězdokupy ve Vozkovi, vhodné pro triedr i větší dalekohled

